

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „Йордан Йовков“ – ЯМБОЛ
✉ 8600, гр. Ямбол, обл. Ямболска, ул. „Тимон“ 3; ☎ 66-94-26 – директор, 6694-27 – канцелария

Утвърждавам:.....

Mima Kondova
Мима Кондова
Директор на ОУ „Й. Йовков“

ПРОГРАМА

**ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЯЗВИМИ
ГРУПИ ЗА УЧЕБНАТА 2020/2021 ГОДИНА**

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал. 1, т. 9 от Закона за родителско и училнично образование и е приета на заседанието на Педагогически съвет с Протокол №10/14.09.2020 г.

I. Въведение:

Настоящата програма определя целите и задачите на работа с деца и ученици от ОУ „Йордан Йовков“ – гр. Ямбол и урежда взаимоотношенията между институциите, във връзка с предоставянето на приобщаващо образование.

Програмата е изготвена в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи на централните ведомства, в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички български граждани и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.

Училищната програма се базира на:

- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Наредба за приобщаващото образование;
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства 201/2020 год.;
- Рамкова програма за интегриране на ромите в българското общество (2010 – 2020 г.);
- Национална стратегия на Р. България за интегриране на ромите (2012 – 2020 г.);
- Закон за защита от дискриминация;
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието.

Програмата включва реда и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа на всички деца и ученици, които имат необходимост от такива в ОУ „Йордан Йовков“ – гр. Ямбол съобразно техните лични интереси, потребности и нужди.

Уязвимите групи са деца и ученици, диагностицирани със специални образователни потребности, хронични заболявания, двигателни увреждания, деца и ученици в риск, деца и ученици, застрашени или жертва на насилие, деца с изяви дарби, деца-сираци и полусираци, деца от различни етнически групи и др. с други идентифицирани нужди.

II. Анализ на реалната ситуация

В ОУ „Йордан Йовков“ – гр. Ямбол се обучават около 730 деца и ученици, разпределени в шест подготвителни групи и 28 паралелки от I до VII клас. Всички деца и ученици са от уязвимите групи. Една много голяма част от тях живеят в условията на бедност и са с много нисък социален статус. Висок е процентът и на неграмотните и безработните родители, които проявяват родителска незаинтересованост спрямо образованието на децата им. Голям процент от учениците се отглеждат от роднини, тъй като родителите им са в чужбина и това оказва съществено влияние върху ученето на тези деца. В училището се обучават и 24 ученици със СОП, за които на щат са назначени двама ресурсни учители, логопед и психолог.

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ “Йордан Йовков” – ЯМБОЛ

☒ 8600, гр. Ямбол, обл. Ямболска, ул. “Тимок” 3; ☎ 06-94-26 – директор, 6694-27 – канцелария

Резултатите от НВО за VII клас през 2019/2020 учебна година не са високи, което показва, че е необходимо да се работи още повече за повишаване на качеството на обучението и най-вече да се предприемат сериозни действия и мерки за повишаване на мотивацията за учене.

От завършилите седмoclасници около 80 % продължават обучението си в професионални гимназии, а останалите не са записани. Въз основа на тази оценка програмата включва предоставяне както на обща, така и на допълнителна подкрепа.

III. Водещи принципи

Програмата следва основните принципи в системата на предучилищното и училищното образование, а именно:

- **равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете и на всеки ученик;**
- **равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното и училищното образование;**
- **запазване и развитие на българската образователна традиция;**
- **хуманизъм и толерантност**
- **Съхраняване и развитие на етнокултурното многообразие**

Програмата за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи е част от цялостната училищна политика за осигуряване на подкрепа за личностно развитие на учениците; за изграждане на позитивен организационен климат; за утвърждаване на позитивна дисциплина; за развитие на училищната общност. Тя е обвързана с целите на приобщаващото образование като процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете или ученик и на разностранното образование на всички деца и ученици чрез активиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването, към създаване на възможности за развитие и участие на децата и учениците във всички аспекти на живота на общността.

Програмата осмисля образователната интеграция като институционален процес, при който образователни субекти, носители на етнокултурни специфики, си взаимодействат в единна образователна среда, като в процеса на обучение и възпитание формират интеркултурни компетентности и споделени граждански ценности, запазвайки своята етнокултурна идентичност и подучавайки равни възможности за социална реализация.

Програмата е обвързана с въпроса за грамотността като основен фактор за личен и обществен просперитет и с решаващо значение за способността на човека да се развива като личност, да се учи през целия живот и да участва пълноценно в обществото.

Програмата ретраментира предоставянето на обща и допълнителна подкрепа на ученици с обучителни затруднения; на ученици, които не владеят български език; деца в риск; ученици от малцинствени етнически групи; ученици с девиантно поведение; ученици със специални образователни потребности.

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ "Йордан Йовков" – ЯМБОЛ
✉ 8600, гр. Ямбол, обл. Ямболска, ул. "Тимок" 3; ☎ 66-94-26 – директор, 6694-27 – канцелария

IV. Основна цел:

Създаване на устойчив училщен ресурс за създаване на толерантна към различieto интегрираща среда, освободена от форми на дискриминация и осигуряваща равни образователни възможности.

V. Подцели:

1. Гарантиране на равен достъп до качествено образование на деца и ученици със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и деца и ученици от етническите малцинства.
2. Утвърждаване на интеркултурното и подкрепящото образование като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система;
3. Съхраняване и развитие на културната идентичност на децата и учениците от етническите малцинства.
4. Пълноценна социализация и образователна интеграция на деца и ученици от уязвимите групи.

VI. Подкрепа за личностното развитие

Обща подкрепа за личностното развитие

Общата подкрепа за личностно развитие е насочена към всички ученици в класа, гарантира участието и изявата им в образователния процес и в дейността на училището, и включва:

- ✓ Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
- обсъждане на дейностите за обща подкрепа, в които се включват и учениците – обмен на информация и на добри педагогически практики с цел подкрепа на всички учители за подобряване на работата им с учениците в класа;
- провеждане на регулярни срещи, когато са за целите на превенцията, между класния ръководител, учители и други педагогически специалисти в училището.
- ✓ Кариерно ориентиране на учениците – провеждано от педагогическия съветник и в групи за занимания по интереси.
- ✓ Занимания по интереси:

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ "Йордан Йовков" – ЯМБОЛ

✉ 8600, гр. Ямбол, обл. Ямболска, ул. "Тимок" 3; ☎ 66-94-26 – директор, 6694-27 – канцелария

- дейности за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения и изяви на способностите в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското и здравното образование, както и за придобиване на умения за лидерство;
- изяви, свързани с образователни, творчески, възпитателни, спортни и спортно-туристически дейности по проекти, програми и други на общинско, областно, национално и международно равнище;
- обучение по учебни предмети и модули, както и участие в дейности, чрез които се придобива допълнителна подготовка от учениците, определена в съответствие с чл. 85, ал. 3 от ЗПУО.
- ✓ Библиотечно-информационно обслужване – осигуряване на безплатни учебници за ученици I – VI клас, свободен достъп до информация от различни документални източници и в глобалната мрежа с цел изграждане на навики за четене и компетентности за търсене и ползване на информация.
 - Създаване на училищен фонд от електронни устройства, които да се използват от учениците при обучение в електронна среда от разстояние
- ✓ Изградена Wi-Fi мрежа по НП ИКТ на МОН.
- ✓ Грижа за здравето въз основа на информация от родители и при взаимодействие с медицинския специалист в здравния кабинет в училището.
- ✓ Проощряване с морални и материални награди – по ред, определен в ПДУ.
- ✓ Дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение, свързани с:
 - изграждане на позитивен организационен климат в училището;
 - психологическа подкрепа, насочена към учениците, педагогическите специалисти и родителите за създаване на условия за сътрудничество и ефективна комуникация между всички участници в образователния процес, предоставяне на методическа помощ на учителите за превенция на насилието и за преодоляване на проблемното поведение на учениците, извършване на групова работа с ученици и/или кризисна интервенция, работа със средата, в която е ученикът – семейството, връстниците.
- ✓ Дейности за превенция на обучителните затруднения, включително логопедична работа:
 - допълнително обучение по учебни предмети с акцент върху обучението по български език, включително отграмотяване на ученици, за които българският език не е майчин - проект „Подкрепа за успех“ и проект „Активно придобиване в предучилищното образование“
- консултации по учебни предмети и допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове.

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ "Йордан Йовков" – ЯМБОЛ

✉ 8600, гр. Ямбол, обл. Ямболска, ул. "Тимок" 3; ☎ 66-94-26 – директор, 6694-27 – канцелария

Допълнителна подкрепа

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя въз основа на оценка на индивидуалните потребности на ученика, извършена от екип за подкрепа за личностно развитие на ученика. Утвърден със заповед на директора за конкретен ученик по чл. 187, ал. 2 от ЗПУО.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя на ученици от следните уязвими групи:

- със специални образователни потребности;
- в риск;
- с изявени дарби;
- с хронични заболявания.

Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за действие за всеки конкретен ученик, в който родителите се включват като активни участници в дейностите. При изпълнение на дейностите училищният екип работи в партньорство и/или при необходимост с РЦППДР, социалните служби и др.

VII. ДЕЙНОСТИ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Дейности	Срок	Отговорник
Обща подкрепа за личностно развитие		
1. Планиране на дейности за обща подкрепа за личностно развитие планове за часа на класа.	септември 2020 г.	класни ръководители
2. Екипна работа между учителите от даден клас за подпомагане на учебната дейност, по-ефективна работа в групата за ЦОУД и в часовете за консултации.	през учебната година	класни ръководители; учители ЦОУД
3. Провеждане на консултации с напреднали ученици с цел подготовка за участие в олимпиади, състезания и конкурси.	през учебната година	Учителни етап. начален етап. учители по

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ "Йордан Йовков" – ЯМБОЛ
✉ 8600, гр. Ямбол, обл. Ямболска, ул. "Тимок" 3; ☎ 66-94-26 – директор, 6694-27 – канцелария

4. Включване на ученици в групи за преодоляване на обучителни затруднения, в т.ч по проект „Подкрепа за успех”.	октомври 2020 г.	предмети ръководители групи	на
5. Анкетно проучване сред учениците и техните родители за установяване потребностите и желанията им и формиране на групи по занимания по интереси.	септември 2020 г.	Класни ръководители, ръководители групи	на
6. Осигуряване на постоянен достъп до спортната база на училището, компютърната зала и други ресурси на училището.	през година	учебната учители по предмети	учебни
7. Кариерно ориентиране и консултиране на учениците от IV-VII клас, свързано с избора на училище, профил, професия.	през година	учебната педагогически съветници	
8. Награждаване на ученици за високи постижения в образователната дейност, в заниманията по интереси и за приноса им към развитието на училищната общност – при и по определен повод за поощрение по реда на ПДУ.	през година	учебната директор	
Допълнителна подкрепа за личностно развитие			
1. Идентифициране на ученици, на които да се предостави допълнителна подкрепа за личностно развитие.	през година	учебната класни ръководители; педагогически съветник; учител, психолог, логопед	ресурсен
2. Извършване на оценка на потребностите на учениците със СОП или при идентифицирана необходимост	до месец ноември 2020 г.	училищни ЕПДР	
3. Осигуряване на подкрепа на ученици със СОП от специалисти съобразно индивидуалните им потребности – логопед, психолог, педагог на ученици със зрителни затруднения.	през година	учебната директор	
4. Изпълнение на мерки за недопускане отпадане от училище (съгласно	през	учебната училищни	екипи:

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ "Йордан Йовков" – ЯМБОЛ

№ 8600, гр. Ямбол, обл. Ямболска, ул. "Тимок" 3; ☎ 66-94-26 – директор, 6694-27 – канцелария

Училищната програма за превенция на отпадането).	година	учители: педагогически съветник
5. Изпълнение на мерки за превенция на агресията и тормоза.	през учебната година	училищни екипи, УКС, педагогически съветник, психолог
6. Стимулиране на учениците с предоставена допълнителна подкрепа в училищни инициативи.	през учебната година	училищни екипи; УКС, педагогически съветник, психолог
7. Повишаване информираността на родителите: • относно отговорността им в процеса на образование на децата им; • за преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо различните етноси и децата с увреждания.	на паралелковни родителски срещи	класни ръководители; педагогически съветник, психолог
8. Осигуряване на квалификация на педагогическите специалисти за работа с деца и ученици от уязвимите групи.	по график съгласно плана за квалификация	директор

VIII. Очаквани резултати :

Реализацията на програмата за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи предполага следните очаквани резултати:

- Достигнати цели на програмата;
- Успешно осъществена училищна политика за осигуряване на подкрепа за личностно развитие на учениците в ОУ „Йордан Йовков”

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „Йордан Йовков” – ЯМБОЛ

✉ 8600, гр. Ямбол, обл. Ямболска, ул. “Тимок” 3; ☎ 66-94-26 – директор, 6694-27 – канцелария

- Гарантиране на достъпа на всеки ученик до подкрепа за личностно развитие. В зависимост от неговите индивидуални потребности, с оглед възможността за възникване на затруднения в процеса на обучение и приобщаване и на необходимостта от подходяща подкрепа.
- Постигане на равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на училищното образование, гаранции за които са създадените условия за обучение на всички ученици заедно, независимо от трудностите и различията, които може да възникнат при ученето и научаването и при участието им в дейността на училището.
- Сътрудничество между всички участници в процеса на предоставяне на подкрепа за личностно развитие – училището, ученикът, семейството и общността.
- Реализирани ефективно сътрудничество и екипност в работата на педагогическите специалисти в ОУ „Йордан Йовков”;
- Повишено качество на образователно-възпитателния процес в ОУ „Йордан Йовков”;
- Постигнат баланс на мерките за приобщаване на деца и ученици от етническите малцинства в образователната система и в обществото и на мерките за съхраняване и развиване на тяхната специфична културна идентичност;
- Повишена посещаемост на учебните занятия;
- Повишен дял на учениците завършили основно образование;
- Намален дял на отпадалите от образователната система в задължителна училищна възраст;
- Възпитаване на учениците в ОУ „Йордан Йовков” в духа на националните, общочовешките и гражданските ценности.
- Създаден фонд от електронни устройства.

УІІІ. Ресурси за изпълнение на училищната програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи:

Реализирането на училищната програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи се основава на ресурсите педагогическите специалисти, работещи в ОУ „Йордан Йовков”, на ресурсите на извънучилищни институции и организации, ангажирани с проблемите на приобщаването на децата и учениците от уязвими групи, както и на ресурсите на гражданското сътрудничество с родителите на учениците.

Допълнителните часове по български език и литература се финансират по проект „Подкрепа за успех”, а за заниманията по интереси се финансират от